

РЕШЕНИЕ

№ 58

гр. Плевен, 14.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, I ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СТЕФАН АС. ДАНЧЕВ

Членове: ТАТЯНА Г. БЕТОВА
СВЕТЛА Й. ДИМИТРОВА-КОВАЧЕВА

при участието на секретаря М. СЛ. Й.
като разгледа докладваното от СВЕТЛА Й. ДИМИТРОВА-КОВАЧЕВА
Въззивно гражданско дело № 20234400500009 по описа за 2023 година

С решение №237 от 03.11.2022 г. по гр.д. №404/2022 г. Левченски Районен съд е:

ОСЪДИЛ Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението“ - МВР, гр.С., ул.”П.”***, ДА ЗАПЛАТИ на В. Г. Н. от гр.Л., ул. „Н.Г.” № ***, ЕГН *****, на основание чл.179, ал.1, вр. чл.178, ал.1, т.3 от ЗМВР, сумата от 719,68 лв. – главница, представляваща възнаграждение за извънреден труд за периода от 26.07.2019 г. до 10.07.2020 г. включително, получено в резултат на преизчисляване на положения нощен труд с коефициент 1,143, съгласно възникнало между страните служебно правоотношение, ведно със законната лихва за върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба - 28.06.2022г. до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪДИЛ Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението“ - МВР, гр.С., ул.”П.” № ***, ДА ЗАПЛАТИ на В. Г. Н. от гр.Л.,

ул. „Н.Г.” № ***, ЕГН *****, на основание чл. 86 от ЗЗД сумата от 172,98 лв., представляваща лихва за забава на изплащане на възнагражденията за положен извънреден труд, вследствие преобразуване на нощен към дневен, за периода от 01.07.2019 г. до датата на предявяване на исковата молба.

ОСЪДИЛ на основание чл. 38 ал.2 от ЗА Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението” - МВР, гр.С., ул.”П.” № ***, ДА ЗАПЛАТИ на адвокат В. Н. Н. - П. от АК Плевен, с ЕГН *****, с адрес на упражняване на дейността гр. Плевен, ул. „Д.К.“ ***, ***, сумата от 600 лв., представляваща дължимо ѝ се адвокатско възнаграждение в настоящото производство за осъществена безплатна правна помощ и защита на основание чл. 38 ал.1 от ЗА на ищеца В. Г. Н. от гр.Л., ул. „Н.Г.” № ***, ЕГН *****.

ОСЪДИЛ на основание чл.78, ал.6 от ГПК Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, МВР, гр.София, ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд - гр.Л. сумата 100 лв., представляваща дължимата се държавна такса за настоящото производство, както и 190,40 лв. разноски за изплащане възнаграждение на вещото лице.

Недоволен от решението е останал ответникът ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ към МВР и е подал въззивна жалба срещу него, в която моли да бъде отменено като неправилно и вместо него да се постанови друго, което да бъдат отхвърлени ищцовите претенции. Претендират се разноски, съгласно списък по чл.80 от ГПК.

Препис от въззивната жалба е връчен на 30.11.2022 г. на В. Г. Н. и в указания срок – на 02.12.2022 г. е депозиран отговор чрез адв. В. П.. Моли се да бъде потвърдено обжалваното решение и да бъде присъдено на основание чл.38, ал.2 от ЗА адв. възнаграждение.

С определение №710 от 22.11.2022 г. по гр.д. №404/2022 г. Левченски Районен съд е:

ОСТАВИЛ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на ответника с правно основание чл. 248 ал.1 от ГПК за изменение на решението в частта за присъдените деловодни разноски.

Недоволен от определението е останал ответникът ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ към МВР и на 09.12.2022 г. е подал частна жалба срещу него с искане да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което да бъдат намалено от 600 лв. на 300 лв. адв. възнаграждение, определено по чл.38, ал.2 от ЗА.

Препис от частната жалба е връчен на 19.12.2022 г. на В. Г. Н., но в указания срок отговор не е депозиран.

С определение №23 от 06.01.2023 г. въззивната жалба е приета за допустима и редовна и делото е насрочено в о.с.з. за разглеждането ѝ.

На 16.01.2023 г. въззивникът е представил счетоводни изчисления, съобразно дадените му от въззивната инстанция указания. В становище от 24.01.2023 г. юриск. Н. моли за отмяна на обжалваното решение и претендира присъждане на разноските, направени във въззивната инстанция.

Процесуалният представител на В. Г. Н. – адв. В. П. също е депозирала – на 20.01.2023 г. становище, в което моли да бъде потвърдено първоинстанционното решение, както и да бъде присъдено на основание чл.38, ал.2 от ЗА адв. възнаграждение за защита пред въззивната инстанция.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено следното:

Не е спорно, че през периода от 27.06.2019 г. до 10.07.2020 г. В. Г. Н. е бил „старши пожарникар“ в Районна служба “Пожарна безопасност и защита на населението“ – Л. при Областна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението“ – Плевен към Главна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението“ към МВР – София, работещ на 12-часови смесени смени.

Не е спорно, че в Областна дирекция “Пожарна безопасност и защита на населението“ – Плевен е установено сумирано изчисляване на работното време – за тримесечен период.

В исковата молба се твърди, че през периода от 27.06.2019 г. до 10.07.2020 г. В. Г. Н. е положил общо 800 часа нощен труд и за тях е претендирал допълнително заплащане в размер на 915.20 лв., ведно със

законната лихва върху сумата, считано от завеждане на делото – на 28.06.2022 г.

В. Г. Н. претендира и сумата от 100 лв. като лихва за забава върху главницата, начислена от 01.07.2019 г. до завеждане на делото – на 28.06.2022 г.

Според ищеца, е приложима разпоредбата на чл.9, ал.2 от НОСРЗ, предвиждаща, *че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място.*

Ищецът сочи като съответен коефициент 1.143, който се получава при отношение „8 часа дневно работно време : 7 часа нощно работно време“. След преизчисление с този коефициент процесните 800 часа стават 914.40 часа.

Според ищеца, разликата от 114.40 часа /914.40 – 800/ се явява извънреден труд, който следва да му бъде взмезден при часова ставка 8.00 лв.

В отговора на ответника се съдържат счетоводни изчисления в табличен вид, според които положеният през периода от 27.06.2019 г. до 10.07.2020 г. нощен труд е 597 часа, а часовата ставка, изчислена на база основните работни заплати на ищеца през процесния период, в т.ч. и 50 % за извънреден труд, варира между 8.13 лв. и 8.91 лв. Така за 85 /682 – 597/ часа при съответните за тримесечието часови ставки се получават **726.42 лв.**, а лихвата за забава възлиза на **167.83 лв.**

Левченски Районен съд е допуснал и съдебна експертиза, по която ВЛ е направило същите изчисления, но с осреднена часова ставка – 8.43 лв., поради което резултатите в заключението леко се разминават с тези в отговора и са – съответно **719.68 лв.** и **172.98 лв.**

В становище от 26.09.2022 г. ищецът е поискал изменение на предявените искове, съгласно което те да се считат предявени съответно за 719.68 лв. и за 172.98 лв. Левченски Районен съд не се е произнесъл по исканото изменение на исковете /макар и да сочи обратното в мотивите си/ и

с обжалваното решение е присъдил сумите по заключението съответно 719.68 лв. /без да отхвърля иска за разликата до първоначално претендираните 915.20 лв./ и 172.98 лв. /при първоначално претендирани 100 лв./.

Левченски Районен съд е възприел тезата на ищеца, че е приложима субсидиарно разпоредбата на чл.9, ал.2 от НОСРЗ, поради липсата в действащите през процесния период наредби на министъра на вътрешните работи на норма за коефициент за преобразуване на часовете нощен труд. В обжалваното решение е прието, че това преобразуване на нощния труд в дневен води до отчитането му като извънреден.

Плевенски Окръжен съд констатира, че първоинстанционният съд е квалифицирал спорното материално право неправилно, без при това да е нарушил принципа на диспозитивното начало в гражданския процес, произнасяйки се извън определения от страните предмет на делото и обхвата на търсената от ищеца защита. При това положение погрешната правна квалификация на спора обуславя неправилността на решението и налага след неговата отмяна въззивният съд да определи вярната правна квалификация и да разреши спора по същество.

Спорното право се индивидуализира от ищеца чрез изложените в исковата молба релевантни фактически обстоятелства. В случая – никъде в исковата молба В. Г. Н. не сочи каква е нормата за положения от него труд и не твърди, че тя е надвишена, т.е. че е работил извънредно.

В. Г. Н. твърди единствено, че е работил на 12-часови смени и че е полагал нощен труд, т.е. такъв между 22 часа и 6 часа. Това означава, че смените са били смесени. Нито ищецът сочи изрично, нито по дедуктивен път е възможно съдът да извлече извод за някакво установено за него работно време, респ. за надвишаване на нормата и за полагане на извънреден труд.

Ищецът сочи общо – за процесния период определен брой часове нощен труд и претендира допълнително възнаграждение за него. По правилото на чл.261 от КТ *нощния труд се заплаща с увеличение, уговорено от страните по трудовото правоотношение, но не по-малко от размерите, определени от Министерския съвет*, т.е. с НОСРЗ. С увеличение означава повече от заплащането на дневния труд. За това в НОСРЗ – в чл.9, ал.2 се урежда преизчисление на нощния труд в дневен чрез коефициент. За сравнение – по правилото на чл.262 от КТ извънредния труд също се заплаща с увеличение,

чиито минимални размери обаче са конкретно посочени и не е нужно преизчисление чрез коефициент. Без да сочи основание /факти/, ищецът е квалифицирал нощния си труд като извънреден и е поискал за него *плащане с увеличение по двата начина* – и чрез преизчисление чрез коефициент, и чрез прилагане на завишена с 50 % часова ставка. Плевенски Районен съд безкритично е приел тази квалификация и е уважил иска, присъждайки възнаграждение за извънреден труд.

Според въззивната инстанция обаче, фактите сочат за положен нощен труд, а претенцията е да бъде платено допълнително възнаграждение за него. Съдът не е обвързан от посочения от ищеца алгоритъм за изчисляване на това допълнително възнаграждение. Според въззивната инстанция, в случая за часовете нощен труд трябва да е платено възнаграждение като за часове дневен труд /т.е. основно възнаграждение/. За да се получи увеличение, каквото се дължи за нощния труд, се прави преизчисление чрез коефициента по чл.9, ал.2 от НОСРЗ и от полученото се вади базата преди преизчислението /защото тя вече е платена като дневен труд/ и разликата се плаща също като дневен труд, а не при завишена с 50 % ставка. Казано по друг начин – преизчислението с коефициента се прави, за да се определи база за заплащане на допълнително възнаграждение при прилагане на дневната ставка. Това се налага, защото няма два вида ставки – дневна и нощна. Има една ставка – дневната и за това нощния труд се превръща в дневен и разликата между преизчислените дневни и действителните нощни часове, която всъщност се явява увеличение, се възмездява чрез прилагане на дневната ставка. Ако се увеличи и ставката / + 50 %/, ще се получи второ увеличение, за каквото няма основание в закона.

В обжалваното решение Левченски Районен съд е приел, че празнотата в специалната нормативна уредба относно служителите в МВР налага прилагането на общата нормативна уредба, в частност НСОСРЗ. В потвърждение на този извод, според Плевенски Окръжен съд, е нормата на чл.188, ал.2 от ЗМВР, съгласно която държавните служители, които полагат труд за времето между 22 ч. и 6 ч., се ползват със специалната закрила по КТ. Част от тази специална закрила е закрепена в чл.140 от КТ, предвиждащ, че при 5-дневна работна седмица нормалната продължителност на работното време през нощта е 7 часа. Именно тази нормална продължителност на

нощния труд трябва да се ползва при определяне на коефициента по чл.9, ал.2 от НОСРЗ.

Във въззивното производство не е искано от страните поставянето на допълнителна задача на ВЛ, затова съдът е изискал от ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ към МВР представянето на нови счетоводни изчисления при използване на часова ставка без завишението от 50 %. Видно от тези изчисления, не е спорен общият брой часове нощен труд за процесния период – 597. Не е спорен и резултата от преизчислението с коефициент 1.143 – 682.37. Използваната часова ставка без увеличение с 50 % е 5.62 лв. /този резултат е получен при съобразяване използваната от ВЛ осреднена часова ставка с увеличение с 50 % - 8.43 лв./. При това положение дължимото допълнително възнаграждение за нощен труд е в размер на **479.79 лв.**, а лихвата за забава в размер на **108.22 лв.** Именно за 479.79 лв. се явява основателен и доказан предявения иск, а за разликата до претендираните 719.68 лв. същият следва да бъде отхвърлен. Уважаването на главния иск предпоставя основателността на акцесорния иск по чл.86, ал.1 от ЗЗД за 108.22 лв. Той следва да бъде отхвърлен за разликата до 172.98 лв. Тук е мястото да се каже, че дори и да липсва изрично произнасяне на първоинстанционния съд относно изменението на иска, то е своевременно и надлежно заявено и определя рамките на предмета на спора.

При този изход на спора по същество, на основание чл.78, ал.6 от ГПК ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР следва да заплати в полза на Плевенски Окръжен съд ДТ в размер на **50 лв.**

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР следва да заплати на основание чл.38, ал.2 от ЗА в полза да адв. В. П. сумата от **700 лв.**, явяваща се възнаграждение за защита пред двете инстанции. При присъждане на тази сума, съдът е определил възнаграждение за адв. В. П. в размер на 300 лв. за първата инстанция, съгласно действащата към 03.10.2022 г. редакция на чл.7, ал.2, т.1 от Наредба №1/09.07.2004 г. от ГПК и възнаграждение за адв. В. П. в размер на 400 лв. за въззивната инстанция, съгласно действащата към 08.12.2022 г. редакция на чл.7, ал.2, т.1 от Наредба №1/09.07.2004 г. от ГПК.

В. Г. Н. следва да заплати на основание чл.78, ал.3 от ГПК в полза на

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР сумата от **85.32 лв.**, явяваща се разносики направени в двете инстанции, съобразно отхвърлената част на исковите претенции. При присъждане на тази сума, съдът е определил на основание чл.78, ал.8 от ГПК във вр. с чл.37 от ЗПП и чл.25, ал.1 от НЗПП възнаграждение за юриск. Н. в размер на 100 лв. за всяка инстанция.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ на основание чл.271 от ГПК като **НЕПРАВИЛНО** решение №237 от 03.11.2022 г. по гр.д. №404/2022 г. по описа на Левченски Районен съд и вместо него **ПОСТАНОВИ** следното:

ОСЪЖДА на основание чл.179, ал.1, предл.2 от ЗМВР във вр. с чл.188, ал.2 от ЗМВР, чл.140, ал.1 от КТ и чл.9, ал.2 от НОСРЗ **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР**, с адрес: гр. С., ул. „П.“ *** **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на **В. Г. Н.** от гр. Л., с ЕГН: *****, сумата от **479.79 лв.**, явяваща се неизплатено допълнително възнаграждение за нощен труд, положен в периода от **27.06.2019 г. до 10.07.2020 г.**, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на делото – 28.06.2022 г. до окончателното □ заплащане, а иска за **разликата до претендираните 719.68 лв. ОТХВЪРЛЯ** като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА на основание чл.86 от ЗЗД **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР**, с адрес: гр. С., ул. „П.“ *** **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на **В. Г. Н.** от гр. Л., с ЕГН: *****, сумата от **108.22 лв.**, представляваща сбора на лихвите за забава, начислени върху дължимите за всяко тримесечие от процесния

период допълнителни възнаграждения за нощен труд, считано от деня, следващ края на съответното тримесечие до 28.06.2022 г., а иска за разликата до претендираните **172.98 лв. ОТХВЪРЛЯ** като **НЕОСНОВАТЕЛЕН**.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.6 от ГПК **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР**, с адрес: гр. С., ул. „П.“ *** **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на **ПЛЕВЕНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД** държавна такса в размер на **50 лв.**

ОСЪЖДА на основание чл.38, ал.2 от ЗА **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР**, с адрес: гр. С., ул. „П.“ *** **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на адв. В. Н. Н.-П. от АК-Плевен, с ЕГН: *********, **сумата от 700 лв.**, явяваща се възнаграждение за защита на В. Г. Н. пред двете инстанции.

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 от ГПК **В. Г. Н.** от гр. Л., с ЕГН: *********, **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на **ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“ – МВР**, с адрес: гр. С., ул. „П.“ *** **сумата от 85.32 лв.**, явяваща се разноски, направени в двете инстанции, съобразно отхвърлената част на исковите претенции.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____